

گەنجان و ئىنتىماي حزبى . ستىقان شەرزىنى

پارتى وەك دەزگايەكى مودەرن كەرىپەى منداۋدانى قەناغى مەدەرنەتەيە، يان بە مانايەكى تر بەرھەمەكى راستەوخەى قەناغى سەرمایەداريە، بە بەچوونى مەرىس دوۋژە (لە رەژئاوا دروستبوونى پارتەكان دەزگەتەو بە دەرەنجامى گەشەسەندى دەنگدان و بە گەشتىبوونى ھەبژاردن). روون و ئاشكراشە چەمكى ھەبژاردن و دەستاودەستكردنى دەسەتەتەى راميارى پايەيەكى سەرەكى و سترەكتەرى ديموكراسيە، ديموكراسيەتەش لەگە ئەوەى مەژووى بوون و سەرھەتەدانى وەك چەمەك زەردەرنە، بەتەم لە بوارى كردارييدا بوونى ھاوكتە لەگە قەناغى كاپتەئىزم. دروستبوونى پارتەكان لە خەژئاوا لە دەزەى پەرسەيەك بوو كە تيايدا پەويستىەكانى ژيانى ھەبژاردن و ئاۋگەى دەسەتەتەى ھەناويەتيە پەش، بەتەم سەرھەتەدان و گەشەسەندى پارتەكان لە كوردستان لەسەر ئەو بنەما ستاندارە نەبوو و كاردانەوەيەكى نا ھەشيارانە و نامونسەجىمى ستەمى نەتەوەيە سەرگەلى كورد بوو.

لەلايەكى ترەو تاۋەكو ئەستا (ئەم چەند سەئەى دواى ئەپەينى 1991 لەدەرجەت) نىشتەمانى كوردستان بەھەى داگىركارى دەوۋەتەنى ناوچەيەو، بوارى ئەوەى نەبوو سەرەتەكانى ديموكراسيەت دەست پەبكات تا پەويستىەكانى دەنگدان و كەبەكەى ھەبژاردن پارتى سىياسى بە جياوازىيە بىروا و بەچوونەو بەرھەم بەھەتە. لەگە ئەوەى حزبەكانى كوردستان سەر لەبەريان كەمەكەمىلەشيا و ياخيوو بوون لە دژى ئەو دەسەتەتەى داگىركەرانەى كوردستانيان بەسەردا دا بەشكراو، ئەم ماوەيەى دواى راپەينەش وەنايان نەگەاۋ بە كەمەكە دەمۇدەزگەى مەدەنى و شارستانى كە ئەركيان رەكخستنى خەكانەكى ديارىكراو بەت لە چوارچەوەى گووتارەكى سىياسى و حزبى ھاوبەشەدا، بەكەو كەمەكە دىۋەخان و تەكەى فراوانن بە بەندايەتەكردنى ئەندامان تياياندا. مەبەستم لەوەى پەتان بەم پارتى كوردى، حزبەك نىيە لە چەشنى ئەو پارتانەى لە ئەوروپا و ئەمەريكا دا ھەن، ھەر ئەوەى تەرىقەتەكانن و پەيەش و ماكيائەكى سەردەمانەيان بە كراو، ھەر بەيە ئەم پارتە دەزگايەك نىيە بتوانەت لەگە ھەموو ئەو ئاۋگەتە نوپەيدا شانبەشان بەوات لە بەستەنى كەمەگادا روو دەدن، بگەرە خەى رەگرەكى جىددى ئەو شەپەلە ھاوچەرخەيە لە دنيايەنى مەدەرن بەھەى شەشە پەيوەندى گرتن و

گەڭە بەلەزەمە و ئۆگەر دەرگاكانىشى لى دابخرەت لى پەنجەرەكانە و دەتە ژوورە و.

ئەم پارتە لىسەر ھەمان قەوانى كەن و بە ھەناسەى سە چوار دەيەى رابردوو و بە ھەستى قەناغى بەرەنگارىى و چەكداريەى و مامەمە لىگە ئۆ و واقىعە نوپەدا دىكات كە لىدەر زەمانە مەقەكانى ناوى جەپانەشتوو و باى باى يەكجاريان لىكردوو، گەنجانى ئەمەمان گەنگەترەن ئۆ و توپەژەن لى رەفراندەمەكى نافەرمىدا ئۆ و مەدەلە لى پارتەكانيان رەت كەتە و ئەمادە نەن لى ژەر چەتەكانياندا خەيان سازمان بەدەن، بەكەكو لى رووى دەرروونى و عەقەيە و لىگەيدا ناكەكن و ھەمىشە لى دەسەمەندە و. تاوانەكە (ئۆگەر قەرارە تاوان بەت) ھى نەوى نوپە نەيە كە خەونە نوپە و جەگەى بىرى نوپە ناژەتە گەمى لىخنى پارتە كوردەيە و، سوچەكە سوچە حزبەكان خەيان و بىرەندە وەى سىياسى و پارادەيمى دىسپلەن و فەرمى كاريانە، كە ناكەكە لىگە سەروشت و خەسەتە نەوى نوپە و بواری كاركەنديان پە نادەت، مەگەر لى كاتەكەدە نەبەت ئۆ و گەنجە خەى لى خەسەتە راستەقىنەى گەنجانە دابەنەت و وەك پەير بىرەكەتە و بەدەت و رەفتار بەكەت، كاتەكە دەپەن پەير مەبەستەمان لى و خەكانە نەيە كە موەكانى سەر و رەشيان سەى بوو، بەكەكو مەخسەد لى و جەرە كەسە نەرىت پارەزانەى بەشەوەيەكى دەگما خەيان بە نەرىتە و گەرتوو و بوونەتە پاسەوانى كەلتەورى كەن و بەسەرچوو، ھەموو كەت بە فەرەنگە سەلەفى و دابەزىو شاگەشكە دەبن.

پارتە كوردەيەكان تا نوكە لى و نەگەشتەون بەچە گەنج لى حزبەكانيان تەوۋەى و چارەيان ناوەن؟ بەيەكە لى خەا بە ھەوۋەست و ناھەشيار و گەنجانى بە ئەزموون تاوانباريان دەكەن، بەمەم بە پەچەوانە و گەنجە كورد كائىنەكى زەندوو نەك دەوەكى نەستوو، تەنەا ھەز و پارتەكى نەوى دەو و وەك خەى بىجەنەتە و بىھەندەتە سەر سەكى راستەقىنەى كەرى مەدەرن و مەدەنى. بە سەلمانەنى ئەم بەچەونەشم ناۋەزەيەتە مەدەنەيەكانى گەنجانى خەندەكار و خەپشانەكانە سەى پار و ئۆ و ناۋەزەيەتيانەى لىرە و لىو دەيانەينەن، وەك نەموونە دەھەنەمە و، كە ئەم گەنجە وەستى بە كەركەن ھەى و ئەمادەى و زەى خەقەرەوى كاريانە بەكار بەھەندەت، بەمەم بە رەگە سەوا و تەقلىدەيەكان نا، بەكەكو بە رەگەيەكى مەدەنى و شارەستانى كە ھەرمەنى بەتە لىگە جەرى ژيان و واقىعە نەوى كەمەپەتە و فەرەنگە لى كوردەستان.

پارتەكانى كوردەستان مەكىنەيەكى ژەنگەوى و لى كەركەوتەوى كەن، ھەر لى و شەمەندەفەرەنە دەچەن بە خەۋەز كاريان دەكە لى سەردەمى داھەنراو تەكەلەژەيەكانى ئەمەماندا بە كەكى ھەچ

نایب، مڱر ل مڱزخانځا وک کځلپوور دابنرځن. کځ تا قسم، قسميکي زځر قورس و رځق، لانيکځم ئازايځتيم بځ دځربځيني دځگځځځو بځ بي غځميم لځ ترسي نان بځين، ئويش ئوځوځي بځ ديتني من پارتځکاني کوردستان (راست و چځپ) يان لځ پځراسوي چځپي بځعسځو و ځرگيراون و ځوځځځراون، بځي کاتځک بځعس تځواو دځبځت هځبځت پارتځ هاوشځوځکاني (وک پارتځ کوردییځکان) دځبځت وک شنځ بايځک بځځن و واقع ځي دځرگا دځخاتځ سځر پشت بځ هځزي نوځ و مځدځرن کځ گځنج داينځم و بزووځځري بځت.

ستيفان شځمزيني
ستوکهولم - سولنا

*ئځم وتارځ لځ بندځځځتدا گځشځيکي بځردځوام بووځ بځناوي (ورتځ ورت) لځ ژمارځ (16) ي رځژنامي (ئاځا) لځ رځژي 2-4-2007 بځاوبووځتځو.